

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web:<http://www.moz.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00012925

Від _____ 20__ № _____

На № 17/3240/ЗПІ-21 від 01.11.21__

Нагорна Ю.Ю.

foi+request-94794-

ce895bd2@dostup.pravda.com.ua

**Копія: Секретаріат Кабінету
Міністрів України**

Копія: zpi.moz.@ukr.net

Директорат громадського здоров'я та профілактики захворюваності Міністерства охорони здоров'я України розглянув Ваш запит на отримання публічної інформації щодо обов'язковості вакцинації проти COVID-19 і питання наявності сертифікату або ПЛР-тесту при пересування в межах повноважень повідомляє.

Відповідно до законодавства України, а саме Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 4, ст.19) статтями 42 та 43 визначено:

«Стаття 42. Загальні умови медичного втручання

Медичне втручання (застосування методів діагностики, профілактики або лікування, пов'язаних із впливом на організм людини) допускається лише в тому разі, коли воно не може завдати шкоди здоров'ю пацієнта.

Медичне втручання, пов'язане з ризиком для здоров'я пацієнта, допускається як виняток в умовах гострої потреби, коли можлива шкода від застосування методів діагностики, профілактики або лікування є меншою, ніж та, що очікується в разі відмови від втручання, а усунення небезпеки для здоров'я пацієнта іншими методами неможливе.

Ризиковані методи діагностики, профілактики або лікування визнаються допустимими, якщо вони відповідають сучасним науково обґрунтованим вимогам, спрямовані на відвернення реальної загрози життю та здоров'ю пацієнта, застосовуються за згодою інформованого про їх можливі шкідливі

Міністерство охорони здоров'я України

26-04/17/3240/ЗПІ-21//3377 від 02.11.2021

АСНО ДООК ПРОВА Ф
Міністерство охорони здоров'я України
№20-04/17/3240/ЗПІ-21/3377 від 02.11.2021
К. П. Пудинко, р. Ірина Сиренко-н
50E2D6E7F800307B04C0030027B7290360E70C00

наслідки пацієнта, а лікар вживає всіх належних у таких випадках заходів для відвернення шкоди життю та здоров'ю пацієнта.

Стаття 43. Згода на медичне втручання

Згода інформованого відповідно до статті 39 цих Основ пацієнта необхідна для застосування методів діагностики, профілактики та лікування. Щодо пацієнта віком до 14 років (малолітнього пацієнта), а також пацієнта, визнаного в установленому законом порядку недієздатним, медичне втручання здійснюється за згодою їх законних представників.

Згода пацієнта чи його законного представника на медичне втручання не потрібна лише у разі наявності ознак прямої загрози життю пацієнта за умови неможливості отримання з об'єктивних причин згоди на таке втручання від самого пацієнта чи його законних представників.

Якщо відсутність згоди може призвести до тяжких для пацієнта наслідків, лікар зобов'язаний йому це пояснити. Якщо і після цього пацієнт відмовляється від лікування, лікар має право взяти від нього письмове підтвердження, а при неможливості його одержання - засвідчити відмову відповідним актом у присутності свідків.

Пацієнт, який набув повної цивільної дієздатності і усвідомлює значення своїх дій та може керувати ними, має право відмовитися від лікування.

Якщо відмову дає законний представник пацієнта і вона може мати для пацієнта тяжкі наслідки, лікар повинен повідомити про це органи опіки і піклування.»

Станом на сьогодні рішення про проведення обов'язкових профілактичних щеплень за епідемічними показаннями Головним державним санітарним лікарем України, головними державними санітарними лікарями Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя не приймалось.

Враховуючи вищевикладене можна зазначити, що примусове проведення вакцинації проти гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 суперечить чинному законодавству України.

У разі порушення керівником закладу, підприємства, організації всіх форма власності та підпорядкованості вимог законодавства та Ваших прав у частині примусу або застосування психологічних чи економічних форм тиску до проведення вакцинації від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, рекомендуємо звертатись до суду.

Відповідно до статті 117 розділу VI Конституції України Кабінет Міністрів України в межах своєї компетенції видає постанови і розпорядження, які є обов'язковими до виконання.

Згідно зі статтею 93 Конституції України право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України належить Президентові України, народним депутатам України та Кабінету Міністрів України.

Статтею 113 Конституції, визначено, що Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади, відповідальний перед Президентом України і Верховною Радою України, підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України у межах, передбачених цією Конституцією.

Кабінет Міністрів України у своїй діяльності керується цією Конституцією та законами України, а також указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України.

Відповідно до статті 3 Конституції людина, *її життя і здоров'я*, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Статтею 33 Конституції кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, за винятком обмежень, визначених законом.

Також статтею 49 Конституції визначено, що кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування.

Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм. Держава дбає про розвиток фізичної культури і спорту, забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя.

Пунктом 6 статті 92 Конституції передбачено, що засади регулювання охорони здоров'я визначаються виключно законами України.

Відповідно до статті 6 Розділу II Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» (далі – Закон України про охорону здоров'я) кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає у тому числі і санітарно-епідемічне благополуччя території і населеного пункту, де він проживає, та безпечні і здорові умови праці, навчання, побуту та відпочинку.

Статтею 10 Розділу II Закону України про охорону здоров'я передбачені обов'язки громадян у сфері охорони здоров'я: *громадяни України зобов'язані піклуватись про своє здоров'я та здоров'я дітей, не шкодити здоров'ю інших громадян та виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством про охорону здоров'я.*

Таким чином, відповідно до положень Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Отже, зазначене конституційне право є абсолютним і визначене відповідним законом.

У даному випадку і з огляду на ситуацію, що склалася в Україні, та вжиттям державою заходів, пов'язаних із запобіганням поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, таким законом є Закон України «Про захист населення від

інфекційних хвороб» (далі – Закон), яким визначено, зокрема засади діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, спрямованої на запобігання виникненню і поширенню інфекційних хвороб людини, локалізацію та ліквідацію їх спалахів та епідемій, і який встановлює права, обов'язки та відповідальність фізичних осіб у сфері захисту населення від інфекційних хвороб, у тому числі впровадженням обов'язкової профілактичної вакцинації.

Додатково інформуємо, Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» визначає правові, організаційні та фінансові засади діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, спрямованої на запобігання виникненню і поширенню інфекційних хвороб людини, локалізацію та ліквідацію їх спалахів та епідемій, встановлює права, обов'язки та відповідальність юридичних і фізичних осіб у сфері захисту населення від інфекційних хвороб.

Статтею 12 Закону визначено, що профілактичні щеплення проти дифтерії, кашлюка, кору, поліомієліту, правця, туберкульозу є обов'язковими і включаються до календаря щеплень.

Працівники окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких може призвести до зараження цих працівників та (або) поширення ними інфекційних хвороб, підлягають обов'язковим профілактичним щепленням також проти інших відповідних інфекційних хвороб. У разі відмови або ухилення від обов'язкових профілактичних щеплень у порядку, встановленому законом, ці працівники відсторонюються від виконання зазначених видів робіт. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним щепленням проти інших відповідних інфекційних хвороб, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

У разі загрози виникнення особливо небезпечної інфекційної хвороби або масового поширення небезпечної інфекційної хвороби на відповідних територіях та об'єктах можуть проводитися обов'язкові профілактичні щеплення проти цієї інфекційної хвороби за епідемічними показаннями.

Рішення про проведення обов'язкових профілактичних щеплень за епідемічними показаннями на відповідних територіях та об'єктах приймають головний державний санітарний лікар України, головний державний санітарний лікар Автономної Республіки Крим, головні державні санітарні лікарі областей, міст Києва та Севастополя, головні державні санітарні лікарі центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах оборони і військового будівництва, охорони громадського порядку, виконання кримінальних покарань, захисту державного кордону, Служби безпеки України.

Міністерство охорони здоров'я України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, та відповідно до покладених на нього завдань узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо його вдосконалення

та внесення в установленому порядку проектів законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України на розгляд Кабінету Міністрів України; здійснює розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю Міністерства охорони здоров'я України, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління (пункт 1, підпункти 1, 17 пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267) (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90)).

Європейський суд з прав людини у квітні 2021 року підтвердив положення національного законодавства, що обов'язкова вакцинація є законною і може бути необхідною в демократичних суспільствах та не протирічить Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Метою вакцинації є захист кожної людини проти серйозних хвороб, через вакцинацію чи колективний імунітет (<https://hudoc.echr.coe.int/fre#%20>).

Інформуємо, що відповідно до поточних статистичних даних медичної системи, 95% госпіталізованих у вересні-жовтні 2021 року у заклади охорони здоров'я у тяжкому стані і стані середньої важкості з діагнозом «гостра респіраторна хвороба COVID-19, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2» не були вакциновані хоча би однією дозою вакцини проти COVID-19; 97% померлих від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 також не були вакциновані проти COVID-19.

Таким чином, звертаємо увагу на ефективність профілактичних щеплень від COVID-19 з метою захисту Вашого здоров'я та здоров'я і життя Ваших рідних і близьких.

Відповідно до підпунктів 22 та 23 пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2020 року № 1236 із змінами та доповненнями вимоги до перевезень пасажирів:

22) здійснення перевезень пасажирів авіаційним та залізничним транспортом у міжобласному та міжнародному сполученнях без наявності у них (крім осіб, які не досягли 18 років) негативного результату тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, яке проведене не більш як за 72 години до дня поїздки; або документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації; або документа, що підтверджує отримання однієї дози дводозної вакцини; або міжнародного, внутрішнього сертифіката чи іноземного сертифіката, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 однією дозою дводозної вакцини (жовті сертифікати) або однією дозою одnodозної вакцини чи двома дозами дводозної вакцини (зелені сертифікати), які включені Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, негативний результат тестування методом полімеразної ланцюгової реакції або одужання особи від зазначеної хвороби, чинність якого підтверджена за допомогою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

Перевізник несе відповідальність за наявність у всіх пасажирів (крім осіб, які не досягли 18 років) документів, передбачених цим підпунктом;

{Пункт 3 доповнено підпунктом 22 згідно з Постановою КМ [№ 1066 від 11.10.2021](#); в редакції Постанови КМ [№ 1096 від 20.10.2021](#)}

23) пасажиром (крім осіб, які не досягли 18 років) користуватися послугами регулярних та нерегулярних перевезень автомобільним транспортом у міжобласному та міжнародному сполученнях (крім перевезень легковими автомобілями з кількістю пасажирів, включаючи водія, до п'яти осіб без урахування осіб віком до 14 років або більшою кількістю пасажирів за умови, що вони є членами однієї сім'ї) без наявності у них негативного результату тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, яке проведене не більш як за 72 години до дня поїздки; або документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації; або документа, що підтверджує отримання однієї дози дводозної вакцини; або міжнародного, внутрішнього сертифіката чи іноземного сертифіката, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 однією дозою дводозної вакцини (жовті сертифікати) або однією дозою одностійної вакцини чи двома дозами дводозної вакцини (зелені сертифікати), які включені Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, негативний результат тестування методом полімеразної ланцюгової реакції або одужання особи від зазначеної хвороби, чинність якого підтверджена за допомогою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

Перевізник зобов'язаний забезпечити інформування пасажирів про передбачені цим підпунктом обмеження.

{Пункт 3 доповнено підпунктом 23 згідно з Постановою КМ [№ 1096 від 20.10.2021](#)}

**Генеральний директор Директорату
громадського здоров'я та
профілактики захворюваності**

Ірина РУДЕНКО

